

Verslag Dorpsdialoog Samenwerken in de Leidse regio

20 november 2018

Op 20 november vond het eerste Dorpsdialoog Voorschoten plaatst. Deze stond in het teken van de samenwerking in de Leidse regio. De gemeente Voorschoten gaat namelijk zo veel mogelijk samenwerken in de Leidse regio. Uitgangspunt is dat Voorschoten zelfstandig blijft. Het gemeentebestuur ziet dat als het slimste antwoord op de opgaven van de toekomst: de overgang naar duurzame energie; toenemende vergrijzing; een groeiende zorgbehoefte; behoud van banen en welvaart; de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen; de bereikbaarheid van huis, school en werk; een leefbare en veilige leefomgeving. De gemeenten in de Leidse regio kunnen meer bereiken voor hun inwoners wanneer zij hun krachten bundelen en samenwerken met burgers, bedrijven en maatschappelijke partners.

Opzet avond

Tijdens de avond vond, onder leiding van Frits Bloemberg, een gesprek plaats met leden van het college van burgemeester en wethouders en de overige aanwezigen. Daarnaast gaf sociologisch adviesbureau Blaauwberg een presentatie over de maatschappelijke trends en de opgaven van de toekomst. Deze trends en opgaven hadden betrekking op de opbouw van de Voorschotense populatie, de vergrijzing, de generatiewisseling, de woningbouw, en bedrijvigheid en werkgelegenheid. Voor meer informatie kunt u de hand-out van bureau Blaauwberg raadplegen. Na de presentatie over trends en opgaven werd aan acht verschillende tafels gesproken over de kansen, zorgen, aandachtspunten en vragen die bij de deelnemers leven over de samenwerking in de Leidse regio. Dit gebeurde aan de hand van vier thema's:

- Wonen voorzieningen en duurzaamheid;
- Economie en bereikbaarheid;
- Welzijn en veiligheid;
- Bestuur en democratie.

Facebookcampagne

Om de dorpsdialoog bij zoveel mogelijk inwoners onder de aandacht te brengen hebben we gebruik gemaakt van een Facebookcampagne. Met deze campagne hebben we uiteindelijk 5400 mensen bereikt. Dit leidde tot 182 betrokkenheidsreacties. Naast de campagne voorafgaand aan de dorpsdialoog, was de avond ook te volgen en later terug te kijken via een livestream op Facebook. De livestream had een bereik van 2600 personen, waarvan 1547 unieke kijkers. Dit resulteerde in 30 betrokkenheidsacties.

Opbrengsten

De rode draad van de avond bij alle thema's was dat de deelnemers het van groot belang achtten dat in de samenwerking met de Leidse regio de Voorschotense identiteit behouden blijft, Voorschoten geen randgemeente van Leiden wordt en dat Voorschoten haar eigen besluiten blijft nemen. Men roept ons op de zelfstandigheid en het DNA van Voorschoten te bewaken en tegelijk ziet men ook dat vele zaken regionaal moeten worden aangepakt. Daarbij werd aangegeven dat

Voorschoten samen kan werken met de andere kleinere gemeenten in de Leidse regio voor evenwichtige samenwerking met Leiden.

In de bijlage is de opbrengst van de tafeldialogen te vinden. Onderstaand wordt een samenvatting per thema gegeven. De opbrengsten van de avond worden door de gemeente meegenomen in het verdere traject richting de vormgeving van de samenwerking in de Leidse regio. De vragen die bij de thema's staan vermeld worden in een later stadium beantwoord.

Samenvatting per thema

Wonen, voorzieningen en duurzaamheid

Wonen

Uit de presentatie van Blaauwberg kwam naar voren dat Voorschoten minder dan gemiddeld inwoners heeft in de leeftijdscategorie 20-40. Tijdens de tafeldialogen waren de meningen verdeeld of dit daadwerkelijk een probleem is. De vraag is of de gemeente hierop in moet spelen. In dit geval moet ervoor worden gezorgd dat in Voorschoten meer betaalbare woningen voor starters en senioren komen en dat levensloopbestendig wordt gebouwd. Daarnaast moet Voorschoten over goede voorzieningen beschikken om jongeren naar zich toe te trekken. Ook is geopperd in te zetten op het huisvesten van studenten, zodat zij blijven hangen. Verder werd opgemerkt dat de Voorschotense sportverenigingen ook aantrekkingskracht hebben op de jongeren en jongvolwassenen uit Leiden. Een samenwerking in de Leidse regio biedt ook kansen omdat in Leiden wellicht meer ambtelijke expertise aanwezig is waar het gaat om woningbouwontwikkeling. Ook is er meer contragewicht tegen projectontwikkelaars. Belangrijk aandachtspunt, dat door vele werd onderstreept, is dat Voorschoten zelf moet blijven beslissen over waar wel en niet wordt gebouwd.

Voorzieningen

Vanuit het oogpunt van voorzieningen werd er dubbel gekeken naar de samenwerking in de Leidse regio. Van de ene kant kan het een voordeel zijn omdat zo voorzieningen over de regio kunnen worden verspreid. Bijvoorbeeld in de ene gemeente een ijsbaan, en in de andere een zwembad. Dit vormt dan meteen ook het nadeel. Door regionale samenwerking zouden volgens de deelnemers voorzieningen uit Voorschoten kunnen verdwijnen. Daarbij werd aangegeven dat het behoud van de eigen voorzieningen niet in gevaar mag komen.

Duurzaamheid

Voor duurzaamheid heeft regionale samenwerking meerwaarde omdat op regionaal niveau eerder dingen kunnen worden gerealiseerd. Zo kunnen ook zonnecollectieven in groter verbond worden georganiseerd.

Vragen:

- Op welke locaties kunnen we binnen Voorschoten nog bouwen? Voor wie/welke doelgroep moeten we gaan bouwen?
- Krijgen we als Leidse regio één quotum voor sociale woningbouw?
- Krijgen 'eigen' Voorschotense jongeren wel wettelijk voorrang op de Voorschotense woningmarkt?
- Welke keuzes zijn er op het gebied van duurzaamheid?
- Welke belemmeringen zijn er die weggenomen moeten worden om duurzaamheidsmaatregelen door te voeren?
- Wat kan de gemeente op het gebied van duurzaamheid betekenen voor haar inwoners?

Economie & bereikbaarheid

Economie

De economische groei van Leiden biedt kansen voor Voorschoten op het gebied van bereikbaarheid en bedrijvigheid (bijv. rond de stations en in de buurt van de A4). Voorschoten moet zich dan wel onderscheiden door aantrekkelijke woningen en een aantrekkelijk winkelaanbod. Daarnaast zou de

gemeenten bedrijven aan huis moeten faciliteren. Voorschoten kan ook meer profiteren van betere samenwerking op het gebied van (water)toerisme. Door regionale samenwerking kan Voorschoten meer toeristen aan zich binden. Als kanttekening bij de bedrijvigheid werd geplaatst dat Voorschoten voornamelijk een woongemeente is en moet blijven om de kenniseconomie van de Leidse regio te faciliteren. Voor de arbeidsmarktregio zou het beter zijn wanneer deze samen zou vallen met de Leidse regio. Nu moet men hier namelijk voor naar Den Haag.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid moet regionaal worden opgepakt. De verkeersdrukte zit met name aan de grens met Leiden. Het is dus logisch om samen te werken met de Leidse regio. De provincie moet wel worden bewogen tot het verbeteren van de bereikbaarheid in Voorschoten. Ook moet daarbij oog blijven voor de bereikbaarheid in andere richtingen dan de Leidse regio. Voorschoten ligt gunstig maar is niet altijd goed te bereiken. De grootste problematiek is het Lammenschansplein en het sluipverkeer. Hiervoor zou regionaal naar een oplossing moeten worden gekeken. Tevens biedt de regionale samenwerking misschien een kans om Voorschoten aan te sluiten op het nachtvervoer, kan de Velostrada worden versterkt, kunnen de fietsvoorzieningen bij bushaltes worden verbeterd en kan het openbaar vervoer in het algemeen worden verbeterd.

Vragen:

- Wat voor bedrijven willen we in Voorschoten en waar willen we deze plaatsen in verband met het vervoer van en naar deze bedrijven?
- Hoe zien de regionale samenwerkingen voor wat betreft economie er nu uit? Zijn hier concrete voorbeelden van?
- Kan Leiden straks gebruikmaken van onze bouwgrond?

Welzijn en veiligheid

Veiligheid

Er is al goede samenwerking op het gebied van veiligheid. Alleen voor verkeersveiligheid en het aantal wijkagenten wordt aandacht gevraagd.

Welzijn

Zorg moet regionaal worden opgepakt, dat kan je niet alleen. Het wordt duidelijker en simpeler wanneer alle zorg en het onderwijs in één regio wordt geregeld. Bovendien is de Leidse regio gemakkelijker te bereiken en komen voorzieningen niet op een onlogische plek. Wel moet er aandacht zijn voor de financiële en kwalitatieve consequenties wanneer de samenwerkingen in de zorg in de Leidse regio worden ondergebracht. Ook de aanbesteding is een punt van aandacht. Zorgaanbieders zijn ontevreden over hoe zorg in Holland Rijnland wordt aangeboden en de wijze van aanbesteden is in de Haagse regio beter. Tevens zijn er in de Leidse regio langere wachtlijsten en minder budgetten. Wel wordt een kans gezien in de samenwerkingen doordat er gebruik kan worden gemaakt van de expertise van de wijkteams in Leiden. Bovendien kan de tweedelijnsopvang achter de wijkteams sterk worden georganiseerd. Aandachtspunt is wel dat Voorschoten versnipperd is georganiseerd. In de tafeldialogen is tot slot aangegeven dat de Cirkelbus behouden moet blijven en een verband kan worden gelegd tussen Cirkelbus en Topaz.

Bestuur en Democratie

Door in één regio aan de slag te gaan wordt het bestuur sterker en de bestuurskracht vergroot. Samen kan je meer voor elkaar krijgen. Wel is er zorg geuit over de democratische legitimatie. Een andere belangrijke zorg is dat Leiden straks een grotere stem krijgt en Voorschoten niet meer over haar eigen besluiten gaat. Dit zou ten koste kunnen gaan van de Voorschotense identiteit. Voorop moet staan dat Voorschoten zelfstandig blijft en de Voorschotense identiteit behouden blijft. Hierbij wordt aangegeven dat Voorschoten moet samenwerken met de overige randgemeenten, zodat Leiden niet voor de hele regio gaat beslissen. Als risico werd gezien dat de kansen en opgaven van andere regio's uit het oog worden verloren wanneer alleen op de Leidse regio wordt gefocust. Tijdens de tafeldialogen is voorgesteld om met Leiden een projectorganisatie in te richten op thema's waarbij je wat aan elkaar kan hebben. In een grotere gemeente is meer expertise aanwezig. Een ander voorstel was om de ambtelijke diensten bij Leiden onder te brengen. Over participatie werd aangegeven dat het van belang is goed de verwachtingen te managen en goed terug te koppelen wat met de gevraagde input is gedaan.

Vragen:

- Wat betekent een hechtere samenwerking voor de WODV?
- Zijn de gemeenten in de Servicepunt71 samenwerking tevreden over de samenwerking?
- Steunt de provincie de zelfstandigheid van Voorschoten?
- Is Leiden bereid iets terug te doen voor Voorschoten?

Klankbordgroep

Tijdens de dorpsdialoog heeft wethouder Cramwinckel aangegeven een klankbordgroep uit de samenleving in het leven te roepen voor het onderwerp samenwerking in de Leidse regio. Op 20 november hebben enkele inwoners zich aangemeld. Aanmelden is nog steeds mogelijk via dorpsdialoog@voorschoten.nl.